MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2013

Citazzjoni Numru. 495/2010

Grace Borg u Andrea Milana f'isimhom personali u bhala proprjetarji u rapprezentanti ghan-nom u f'isem id-ditta operanti bl-isem Exotique Record Label

Vs

Public Broadcasting Services Limited u ghal kull interess li jista' jkollha Thea Falzon Garrett

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fit-13 ta' Mejju 2010 l-atturi ppremettew li ghandhom kuntratt ta' *exclusive artist management agreement* ma' Thea Falzon Garrett, li huwa soggett ghall-kawza numru 149/2010FS, fejn qieghed jintalab id-dikjarazzjoni ta' vjolazzjoni ta' dan il-kuntratt u likwidazzjoni u hlas ta' danni;

Il-konvenuta giet maghzula biex tirraprezenta lil Malta fil-Eurovision Song Festival;

Illum il-gurnata l-konvenuta Public Broadcasting Services Limited ghandha l-gestjoni u l-organizazzjoni tal-Malta Eurosong u l-partecipazzjoni ghall-Eurovision gewwa Oslo f'Mejju li gej, fejn qabel din l-organizazzjoni kienet f'idejn Malta Song Board fi hdan il-Ministeru tal-Kultura. Skond il-prassi tal-passat, f'kaz ta' kull partecipazzjoni fil-Eurovision Song Contest, isir ftehim mal-organizzaturi illi l-kantanta flimkien mal-kompozitur u l-awtur jaghtu *commitment* ta' partecipazzjoni kull fejn rikjest u jcedu certu drittijiet;

Illi l-konvenuta Public Broadcasting Services Limited qeghda volontarjament u minkejja li giet avzata bi protest gudizzjarju tippartecipa attivament fi vjolazzjoni ta' kuntratt li ghandhom l-attur mal-konvenuta Falzon Garrett u attivament taghti l-appogg taghha lill-konvenuta Falzon Garrett u lill-organizzaturi tal-European Song Festival tal-European Broadcasting Union. B'hekk qeghdin jinkisru d-drittijiet tal-atturi u sabiex l-istess PBS taghmel gwadann li jispetta lill-atturi. Dan l-agir illegali u partecipazzjoni attiva fi vjolazzjoni ta' kuntratt tirrendi responsabbli lill-PBS;

Ippremettew ukoll li minn management ta' kantanta li ppartecipat fil-final, intalbu jcedu drittijiet li fir-realta' huma tal-management u ta' hadd aktar. Certu kuntratti ma gewx iffirmati. Il-PBS ghaddew drittijiet lil terzi entitajiet bhal socjeta GO sabiex dawn juzaw ir-ring tone tal-kanzunetta rebbieha imma d-dritt u l-interess proprjetarju m'huwiex tal-PBS. Zgur ukoll li gie ffirmat kuntratt ma' kumpannija barranija sabiex jiehdu d-drittijiet li jigu mhallsa bil-quddiem fejn id-diska rebbieha tigi inkluza f'album li jintbiegh intenzjonalment;

Il-prassi u l-prattika fil-passat dejjem kienet li l-organizing Board joqghod attent li jara illi ma jkunx hemm diffikultajiet bejn il-kantanta u l-gestjoni taghhom jew meta nqalghu, l-organizing board, dejjem kien pront illi jara illi jigu rizolti;

Ghalhekk gie notifikat protest lill-konvenuta PBS sabiex ingieb dan kollu ghall-attenzjoni taghha, kif ukoll bir-responsabbilta' taghha kemm kummercjali kif ukoll mill-aspett regolatorju illi tqis u tara li din is-sitwazzjoni tigi rizolta;

L-atturi jinsistu li ghandhom exclusive management agreement mal-artista Falzon Garrett, li hu validu ghall-sena u jista' biss jigi tterminat bil-kunsens taz-zewg partijiet u ghalhekk ghadu jorbot;

Il-kumpannija konvenuta, l-azzjonisti taghha huma l-Gvern ta' Malta u l-Malta Government Investments Limited, u ghalhekk it-tmexxija taghha hi mill-amministrazzjoni pubblika li ghandha responsabbiltajiet u mhux qed tiehu posizzjoni ta' imparzjalita' jew skond il-ligi tiddezisti milli tippartecipa f'allegat ksur tal-kuntratt. Dan qed jikkreja danni u atturi;

Ghalhekk talbu lill-qorti sabiex:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li Public Broadcasting Services Limited, in kwantu agixxiet illegalment kif fuq premess u ippartecipat attivament u volontarjament bi xjenza shiha tal-konsegwenzi f'vjolazzjoni kuntrattwali mill-konvenuta l-ohra Thea Falzon Garrett, l-istess Public Boroadcasting Limited irrendiet ruhha responsabbli fi vjolazzjoni ta' kuntratt u b'hekk reponsabbli solidalment mal-konvenuta Falzon Garrett ghad-danni versu l-atturi;
2. Tillikwida d-danni hekk kawzati;
3. Tikkundanna lill-konvenuta Public Broadcasting Services Limited u saf fejn hija wkoll responsabbli l-konvenuta l-ohra Thea Falzon Garrett solidalment thallas jew ihallsu solidalment id-danni hekk likwidati;
4. Tinibixxi u tipprojbixxi lill-konvenuta Public Broadcasting Services Limited, milli tkompli f'dan l-agir illegali mal-konvenuta Falzon Garrett.

Permezz ta' twegiba guramentata prezentat fil-21 ta' Gunju 2010 (fol. 20), Public Broadcasting Services Limited wiegbet:-

1. In kwantu t-talba attrici hi bazata fuq il-premess li Thea Falzon Garrett kisret xi rabta kuntratwali li kellha mal-atturi, din hi intempestiva billi l-azzjoni li permezz taghha ghandu jigi stabbilit tali ksur tinsab pendenti quddiem Qorti ohra u f'din il-kawza ma hemm l-ebda talba ghal tali dikjarazzjoni;
2. F'din il-kawza l-atturi ghandhom juru l-interess taghhom fil-parametri tal-ligi billi ma jidhirx li kellhom xi rabta kuntrattwali mal-eccipjenti;
3. L-eccipjenti ma kkawzat l-ebda dannu lill-atturi u agixxiet entro l-parametri tad-drittijiet taghha bhala persuna responsabbli;
4. L-eccipjenti ma kellha ebda relazzjoni mal-atturi jew min minnhom u ghalhekk ma kissret l-ebda obbligu li setghet kellha fil-konfront taghhom;
5. Il-kuntratt meritu ta' din il-kawza gie tterminat validament;
6. L-eccipjenti ma vvjolat ebda drittijiet ta' proprjeta li setghu kellhom l-atturi. Ghal kull buon fini jinghad li b'effett tar-rabta kuntrattwali premessa mill-atturi huma ma gawdex fil-fatt ebda drittijiet intelletwali;
7. It-talbiet attrici huma kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda;

Il-konvenuta l-ohra wiegbet (fol. 24) li:-

1. Fil-kawza 149/2010LFS bazata fuq l-allegazzjoni li l-atturi kkuntrattaw mal-konvenuta *exclusive artist and management agreement*, hi diga' pprezentat twegiba. Fiz-zewg kawzi l-atturi qeghdin jitolbu ghad-danni ghall-allegat ksur tar-rabta kuntrattwali. Il-konvenuta ssostni li:
(i) il-pretensjoni li jezisti *exclusive artist's management agreement* hi ghal kollox insostenibbli skond il-ligi;
(ii) il-konvenuta qatt ma ntrabtet ma' Andrea Milana u mad-ditta;

2. Il-pretensjoni dwar *"uzu mhux awtorizzat u allura abbuziv ta' drittijiet ta' proprjeta intelletwali"* hija pretensjoni totalment irrizorja legalment. L-atturi m'huma fl-ebda posizzjoni skond il-ligi li jivvantaw il-kisba ta' xi forma ta' drittijiet intelletwali fil-konfront tal-konvenuta. L-

atturi ma jistghu bl-ebda serjeta' skond il-ligi jivvantaw drittijiet intelletwali, izda fil-verita' fl-assenza ta' tali drittijiet jew ta' xi dritt iehor legalment sostenibbli ghamlu minn kollox biex jirrendu l-partecipazzjoni tal-konvenuta fil-Eurovision Song Contest impossibbli.

3. Il-konvenuta fl-ebda stadju ma nkarigat lill-attrici sabiex jagixxu bhala manager taghha.

4. L-atturi ghandhom jigu kkundannati jhallsu spejjez ghal darbtejn meqjus li l-kawza hi frivola. Inoltre, l-konvenuta qeghda tirrizerva d-dritt li tagixxi kontra l-atturi ghar-rizarciment tad-danni li sofriet.

Il-qorti rat l-atti.

Permezz ta' rikors guramentat iehor prezentat fis-17 ta' Frar 2010[1], l-atturi harrku lill-konvenuta Thea Falzon Garrett minhabba allegat ksur tal-kuntratt ta' *exclusive artist management agreement* u qeghdin jippretendu l-hlas ta' danni. L-ilment tal-atturi jinkludi li l-konvenuta: *"[….] ivvjolat il-kuntratt ta' exclusive artist management agreement; Grace Borg giet prekluza milli tigi kkunsidrata minn certi posizzjoni anke mal-PBS billi kienet taghmel dan ix-xoghol ta' artist management agreement u b'hekk tilfet opportunitajiet ta' qliegh"*. F'dik il-kawza l-atturi qeghdin jitolbu:-

"(i) illi l-intimati jew min minnhom solidalment ivvjolaw il-kuntratt ta' exclusive artist management agreement li sar bejniethom.
(ii) illi in konsegwenza ta' dan u ghar-ragunijiet ohra indikati fil-premessi tar-rikors, ir-rikorrrenti sofrew danni, inkluzi telf ta' qligh u danni reputazzjonali, ghamlu hafna spejjez u tilfu qliegh u opportunitajiet.
(iii) tillikwida l-ammont ta' danni inkluzi telf ta' qliegh u danni reputazzjonali, spejjez u telf ta' qligh u danni naxxenti minn telf ta' opportunitajiet ghal liema ammont l-intimati jew min minnhom solidalment;
(iv) tikkundanna lill-intimati jew min minnhom solidalment ihallsu l-ammont hekk likwidat.".

[1] **Grace Borg et vs Sergio Falzon et nomine** (149/2010).

Il-kuntratt li l-atturi rriferew ghalih fir-rikors guramentat jinsab a fol. 5 tal-process. Fih jinghad li l-konvenuta Falzon Garrett kienet qeghda tappunta lill-attrici Borg:-

"[…..] as personal manager and sole and exclusive director coordinator, to represent the artists in all aspects of entertainment industry (inclusive publicity and type of media). The appointment is valid for a period of one (1) year". Fil-ftehim jinghad li: *"The artists shall not engage any other person, firm or corporation to act on their behalf and shall not act in such a capacity. It is also agreed that all enquiries and offers of employment in the entertainment industry from any other person, firm or corporation shall be referred to the sole manager, who in turn agrees to negotiate such enquiries or offers on behalf of the artists."*. Il-kuntratt iffirmatu l-attrici u l-genituri ta' Falzon Garrett. Il-konvenuta l-ohra ma kenitx parti ghal tali ftehim.

Permezz tal-ewwel eccezzjoni l-kumpannija konvenuta ssostni li peress li l-kawza hi bazata fuq il-premessa li Thea Falzon Garrett kisret rabta kuntrattwali li kellha mal-atturi, l-azzjoni hi intempestiva peress li fil-kawza numru 149/2010 ghandu jigi stabbilit jekk kienx hemm ksur ta' rabta kuntrattwali. Il-qorti ma taqbilx. Dan il-kaz hu bazat fuq il-premessa li l-Public Broadcasting Services Limited kkagunat hsara lill-atturi ghaliex kienet qeghda taghti appogg lill-kantanta u l-organizzaturi tal-European Song Festival tal-European Broadcasting Union meta kienet taf li hemm kuntratt bejn il-konvenuta l-ohra u l-atturi.

Fir-rigward tat-tieni eccezzjoni, l-atturi jsostnu li l-Public Broadcasting Services Limited kienet taf bl-ezistenza tal-kuntratt u xorta dahlet fi ftehim mal-konvenuta l-ohra u b'hekk irrendiet ruhha *"responsabbli fi vjolazzjoni ta' kuntratt"* (ara l-ewwel talba). Il-kumpannija konvenuta ma kenitx parti ghall-iskrittura Dok. GB1 (fol. 5). Mela zgur li l-atturi ma jistghux jilmentaw li hemm xi ksur kuntrattwali min-naha tal-Public Broadcastaing Services Limited. L-

iktar li jistghu jallegaw hu li kien hemm xi *kulpa akwiljana*[2] li ovvjament iridu jaghtu prova taghha. ‘Il fatt li attur ma jressaqx provi sodisfacenti dwar il-meritu fir-rigward ta’ dak li jkun qieghed jallega, ma jfissirx li m’ghandux interess guridiku.

M’huwiex kontestat li fiz-zmien in kwistjoni, f’Malta l-Eurovision Song Festival kien organizzat minn Public Broadcasting Services Limited. Jidher li l-atturi qeghdin jippretendu li l-kumpannija konvenuta ma kellha l-ebda jedd li tidhol f’xi arrangamenti mal-konvenuta, gialadarba kien hemm il-ftehim fuq imsemmi. F’dan ir-rigward il-qorti tosserva:-

i. Public Broadcasting Services Limited m’hijiex parti ghall-ftehim;
ii. L-attur Andrea Milana m’huwiex parti ghal dak il-ftehim;
iii. Ma saret l-ebda prova li Exotique Record Label ghandha personalita’ guridika, u f’kull kaz m’hijiex parti ghall-ftehim.

L-attrici spjegat li f’laqgha li kienet inzammet fuq inizjattiva tal-Ministru, li taht id-dekasteru taghha jaqa’ l-PBS, saret proposta li ssir medjazzjoni. Madankollu l-familja Falzon irrifjutat. Hu evidenti li l-familja Falzon ma reditxx ikollha x’taqsam mal-attrici. Certament li f’dan kollu il-kumpannija ma setghet tahti xejn. Id-dizgwid bejn Grace Borg u l-familja Falzon kien jezisti qabel Thea Falzon Garrett rebhet il-konkors. F’dan ir-rigward il-konvenuta qalet: *“L-attakki ta’ l-attrici kontrija ziedu fid-doza fis-17 ta’ Frar 2010* ***lejliet il-finali tal-Eurosong*** *li sehh fl-20 ta’ Frar 2010*[3]*. Hija talbet Euro 15,000 kontra l-genituri tieghi bl-ghan wiehed li ttellifni mill-koncentrazzjoni fuq il-konkors. Qabel dan kienet ga ppruvat kemm il-darba twaqqafni milli nippartecipa billi kitbet b’mod arroganti lill-PBS, lill-Ministru ta’ l-Edukazzjoni u sahansitra lill-Prim’Ministru”*

[2] *"Izda, kull wiehed iwiegeb ghall-hsara li tigri bi htija tieghu."* (Artikolu 1031 tal-Kodici Civili).
[3] Hawnhekk ix-xhud qeghda tirreferi ghall-Malta Eurovision Song Festival.

(fol. 78)[4]. Il-kumpannija konvenuta kellha kull dritt li tissalvagwardja l-interessi taghha, u ma kellha l-ebda obbligu li titlob xi permess minghand l-atturi jew toqghod tindaga dwar il-kontenut ta' xi ftehim li seta' sar bejn l-attrici u l-kantanta. L-attrici qalet li: *"Jien u Andrea Milana inhossu li kien ta' detriment ghalina u ghal Thea li ma konniex inkluzi mill-PBS fil-preparamenti tad-diska My Dream u l-partecipazzjoni gewwa Oslo. Kienet akkumpanjata min-nies inkompetenti ghall-ahhar u dan kien bil-barka tal-genituri ta' Thea"* (fol. 43). Din hi opinjoni u mhux prova. Mix-xhieda ta' Thea Falzon Garrett u l-genituri taghha hu altru milli evidenti li kien hemm dizgwid kbir bejn iz-zewg partijiet u r-relazzjoni bejniethom kienet diga' ntemmet. Ta' dan zgur li ma tistax tirrispondi l-Public Broadcasting Services Limited, li kellha l-interessi taghha xi tissalvagwardja fil-preparamenti li kellhom isiru qabel Oslo. L-ironija hi li filwaqt li d-diska li biha kkompetiet il-konvenuta kien jisimha *"My Dream"*, din l-esperjenza qarsa ghal tfajla minorenni spiccat *Her Nightmare*, meta sabet ruhha f'nofs battalja legali dwar kuntratt li qatt ma kienet firmatarja ghalih u b'mandat ta' sekwestru ghal somma konsiderevoli ta' flus. Dan fi zmien meta suppost kienet qeghda tiffoka l-energija u l-koncentrazzjoni taghha fuq il-konkorsi li kienet ser tiehu sehem fihom. F'dan ir-rigward Sergio Falzon, missier il-konvenuta, spjega kif lejliet il-konkors f'Malta, inhareg mandat ta' sekwestru ghal Ewro 15,000 (fol.90). Spjega wkoll kif lejliet li bintu telqet lejn Oslo, l-attrici harget sekwestru iehor, dik id-darba ghas-somma ta' Ewro 18,333[5]. Fil-fehma tal-qorti meta tqies li dawn il-mandati kawtelatorji nhargu kontra zaghzugha li kienet ghadha fil-bidu ta' karriera fil-muzika, ma setghu jkunu xejn ghajr manuvri biex jiddemoralizzaw u joholqu ansjeta' bla bzonn lill-kantanta u l-familja taghha. Sahansitra rrizulta li wkoll l-isponsorship li l-konvenuta kienet ser tircievi minghand Go plc u

---

[4] Ara wkoll email mibghuta mill-attrici lill-konvenuta fejn infurmata li*: "You and your parents were informed that once you sign, all decisions had to go through me but sorry to say it was your mother who wanted things her way and you do not have a say………. Without prejudice I will release you from your contract as long as you will pay for your preferential time and opportunites given to you. Pls be advised that you will be in breach of contract should you decide to sign any documents related to music."* (fol. 93).

[5] Mandat 751/2010 mahrug fit-13 ta' Mejju 2010.

Debenhams, tilfithom. Agir li ma jirrifletti xejn sabih fuq l-attrici li fl-affidavit taghha tant ftahret li skopriet u rawmet it-talent tal-konvenuta. Dan ovvjament ma jfissirx li min jippretendi li ghandu drittijiet ma ghandux dritt li jirrikorri quddiem il-qorti. Pero' f'dan il-kaz il-qorti hadet l-impressjoni li l-attrici kienet *trigger happy* sabiex tpoggi lil din iz-zaghzugha f'diffikulta' bla bzonn fi zmien meta suppost kienet qeghda tgawdi dawk il-mumenti sbieh.

Il-qorti lanqas ma tifhem kif l-attrici tippretendi li kellha tkun involuta f'dak li sar wara li l-konvenuta rebhet il-konkors f'Malta, meta jirrizulta li ma kenitx riedet li l-kantanta tippartecipa fil-konkors bil-kanzunetta li eventwalment rebhet izda b'diska ohra ta' zewg kompozituri Germanizi[6].

L-atturi ghamlu wkoll riferenza ghall *"abbuz ta' drittijiet ta' proprjeta intelletwali"*. Pero ma ressqux provi li ghandhom xi proprjeta' intelletwali. Fir-rikors guramentat allegaw li ghandhom *"[….] certu drittijiet li fir-realta' dawn huma tal-management u ta' hadd iktar"*, minghajr ma qalu x'inhuma u kif inkissru. M'hemmx prova li l-proprjeta' intelletwali tal-kanzunetta rebbieha fil-Malta Eurovision Song Festival hi tal-atturi.

Ghal dak li jikkoncerna l-pretensjoni tal-atturi fil-konfront ta' Thea Falzon Garrett, din giet imharrka inutilment. L-istess atturi kienu diga' harrkuha ghad-danni minhabba li jallegaw li *"abbandunat u bl-agir taghha unilateralment itterminat il-kuntratt"*[7]. Kawza li hi pendenti u fejn fost'affarijiet ohra qieghed jigi kkontestat il-validita' ta' dak li l-atturi qeghdin isejhulu bhala *exclusive artists management agreement*. Li hu cert hu li:-

(a) L-atturi ma taw l-ebda prova li jgawdu minn xi proprjeta' intelletwali fil-konfront tal-konvenuta Falzon Garrett;

---

[6] Ara xiehda ta' Sergio Falzon, seduta tad-29 ta' Marzu 2012. L-attrici stess ikkonfermat li *"Gibt Malta kompozitur Germaniz u dana kiteb diska fenomenali sabiex Thea tippartecipa fil-Eurosong."* (fol. 42).

[7] Paragrafu numru 6 tar-rikors guramentat 149/2010.

(b) In kwantu l-azzjoni hi bbazata wkoll fuq il-kuntratt imsejjah mill-attrici bhala *exclusive artists management agreement*, l-attur Andrea Milana ma kienx firmatarju tal-kuntratt. Fil-fatt il-kuntratt huma parti ghalih il-genituri ta' Falzon Garett u Grace Borg li ffirmat f'isimha. Fil-fatt fil-kuntratt jinghad li l-attrici Grace Borg qeghda tiffirma *"[…] as personal manager and sole and exclusive coordinator, to represent the artists in all aspects of entertainment indurstry."*;
(c) Ma nghatat l-ebda prova li Exotique Record Label hi xi persuna guridika;

Fir-rigward tal-attrici Borg, il-qorti ma tqiesx li ghandha tesprimi ruhha dwar fost'affarijiet ohra jekk dak il-kuntratt jorbotx ukoll lil Falzon Garrett. Fil-fatt l-ewwel kawza (149/2010) ghadha pendenti u wahda mill-kwistjonijiet li qeghda tigi trattata hu dwar jekk il-ftehim jorbotx lill-persuna li meta gie ffirmat kienet ghadha minorenni u li qatt ma ffirmat. Issa li ser jigu michuda t-talbiet kollha fil-konfront tal-Public Broadcasting Services Limited, lanqas m'ghandu jkun li din il-kawza tithalla pendenti meta diga' hemm kawza identika pendenti.

Ghal dawn il-motivi l-qorti qeghda taqta' u tiddeciedi l-kawza billi:-

1. Tichad l-ewwel eccezzjoni tal-PBS bl-ispejjez kontra taghha.
2. Tichad it-tieni eccezzjoni tal-PBS ghalkemm tikkonferma li din il-konvenuta ma kellix rabta kuntrattwali mal-atturi. Spejjez a karigu tal-PBS.
3. Tilqa' t-tielet u raba' eccezzjoni tal-PBS u tichad it-talbiet kontra taghha.
4. Tiddikjara li l-konvenuta Thea Falzon Garrett giet imharrka inutilment peress li l-pretensjoni tal-atturi hi diga' oggett tal-kawza Grace Borg et vs Sergio Falzon et nomine (149/2010) prezentata fis-17 ta' Frar 2010 u li qeghda tinstema' quddiem din il-qorti diversament presjeduta. Ghar-ragunijiet hawn fuq moghtija tiddikjara li:-

(a) Tichad it-talbiet tal-attur Andrea Milana;
(b) Tiddikjara li ma nghatat l-ebda prova li Exotique Record Label hi persuna guridika u ghalhekk tilliberaha mill-osservanza tal-gudizzju;
(c) Tibqa' mpregudikata l-kwistjoni bejn Grace Borg personalment u Thea Falzon Garrett fir-rigward tal-*exclusive artists management agreement* in kwantu l-pretensjoni ta' Borg diga' qeghda tigi trattata fil-kawza 149/2010, u ghalhekk ghal finijiet ta' din il-kawza biss tillibera lill-konvenuta Falzon Garett mill-osservanza tal-gudizzju.

Spejjez a karigu tal-atturi.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------